

EXODUS 1947

יציאת אירופה

המסע אל המדינה: אקסודוס 1947

סיפור של גבורה ותקווה.
מורשת של השראה וחזון.

אוסף התצלומים מאת שרשל פרנק

JOURNEY TO STATEHOOD: EXODUS 1947

A STORY OF FORTITUDE AND HOPE.
A LEGACY OF INSPIRATION AND VISION.

From 1934-1948, The Jewish Agency for Israel, leading the struggle for an independent Jewish state, engaged in the clandestine immigration of Jews to British-controlled Palestine in an operation conducted by the Haganah known as Aliya Bet. Exodus 1947 was the largest of the ships it sailed. It was also the most impactful.

The plight of the 4515 Holocaust survivors who were forcibly deported back to Germany after being prevented from disembarking on the shores of their ancient homeland aroused worldwide support for the Zionist cause.

Exodus 1947 also highlighted the vital role Jews around the world played in bringing about the creation of the Jewish state. The funds used to procure the vessel and its crew of 35 volunteers came primarily from the American Jewish community, giving expression to our age-old dictum that all Jews are responsible for one another. It is also a reminder that the Zionist cause has always been and will always remain the collective venture of the entire Jewish people.

The memorialization of these events that took place 70 years ago will not only serve as an everlasting tribute to the courage and fortitude of those aboard the ship – passengers and crew alike, but also as a testament to the eternal bond between Jews everywhere and their ancient homeland.

The Jewish Agency for Israel is proud to be associated with the perpetuation of this legacy as we continue to inspire Jews everywhere to build a thriving Jewish future with a strong Israel at its center.

Natan Sharansky
Chairman

Dr. David Breakstone
Deputy Chairman

בין השנים 1934-1948, מובילה הסוכנות היהודית לארץ ישראל את המאבק לכינונה של מדינה יהודית עצמאית. במקביל, פעלה להגירתם החשאית של יהודים לפלשתינה במסגרת מבצע "עלייה ב". "אקסודוס 1947" הייתה הספינה הגדולה והמשפיעה ביותר שהפליגה במסגרת המאבק.

מצוקתם של 4,515 ניצולי השואה, אשר הוגלו בכפייה חזרה לגרמניה לאחר שנמנעה כניסתם לחופי ארץ אבותיהם, עורר תמיכה בינלאומית ברעיון הציוני והדגיש את התפקיד החיוני שמילאו יהודים ברחבי העולם ביצירת התנאים להקמת המדינה היהודית.

סיפורה של אקסודוס 1947 הדגיש גם את התפקיד החיוני של היהודים ברחבי העולם בבניית המדינה היהודית. מרבית ההון שבאמצעותו נרכש כלי השיט, וכן רבים מ-35 אנשי הצוות המתנדבים, מקורם בקהילה היהודית בצפון אמריקה, שבהתגייסותם נתנו ביטוי לקשר הנצחי בין יהודים באשר הם לבין ארץ ישראל. ונתנו ביטוי לאמירה "שכל ישראל ערבים זה לזה". זוהי גם תזכורת לכך שהרעיון הציוני היה ותמיד יישאר כיעד לעם היהודי כולו.

ההנצחה של אירועים אילו, שהתרחשו לפני 70 שנה, לא תשמש רק כמחווה נצחית לאומץ הלב ולגבורה של הנוסעים והצוות כאחד, אלא גם כעדות לקשר הנצחי בין היהודים בכל מקום לארצם.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל גאה להיות קשורה להנצחת המורשת הזאת, תוך שאנו ממשיכים לעודד יהודים בכל מקום לבנות עתיד יהודי משגשג וישראל חזקה במרכז.

ד"ר דוד בריקסטון
סגן יו"ר ההנהלה

נתן שרנסקי
יו"ר ההנהלה

The Eternal Bond Between the Jewish People and the Land of Israel

For two millennia, Jews around the world prayed for a return to their ancestral homeland. Wherever they lived in the world, Eretz Yisrael (the Land of Israel) remained central to their identity, their faith, their heritage and their collective pride.

In spite of the distance, Jews throughout the Diaspora, while being loyal citizens of the countries in which they lived, also maintained a love for Israel that they succeeded in passing down from one generation to the next.

Reeling from the enormous personal and collective losses they suffered during the Holocaust, many of the survivors wandered aimlessly across Europe, homeless and stateless, on a continent that in many places remained rampantly antisemitic. Europe, for them, had been transformed into an enormous cemetery haunted by traumatic memories of the loved ones they had lost.

Through the pains of the Holocaust and its aftermath, the survivors yearned to rebuild their shattered lives in their ancient homeland with a name familiar to every Jew, both religious and secular: Eretz Israel.

The refugees aboard the Exodus hailed from Russia, Poland, Romania, Germany and other Central and Eastern European countries. Many traveled long distances to get to the departure point in southern France from which the Exodus furtively set sail on July 10, 1947. Told not to reveal their names to anyone, the official travel documents made for each passenger included photographs but no names and listed 'Tel Aviv' as their place of origin. Every effort was made to enable the fulfillment of their dream of living in freedom.

Naming the ship the Exodus was an expression of their determination, recalling the historic journey of their forebears from Egypt, full of the same zeal, hope and faith of a glorious tomorrow in the Jewish national home that was coming into being.

הקשר הנצחי בין העם היהודי לבין ארץ ישראל

במשך אלפיים שנה התפללו יהודים ברחבי העולם לשוב אל מולדת אבותיהם. בכל מקום שבו חיו בעולם, ארץ ישראל נותרה מרכזית בזהותם, באמונתם, במורשתם ובגאונותם הקולקטיבית.

על אף המרחק, יהודים בכל רחבי התפוצות, במקביל להיותם אזרחים נאמנים למדינות שבהן חיו, שמרו גם על אהבת ישראל שהצליחה לעבור מדור לדור.

אוסף התצלומים הלאומי PINN HANS

מסוחררים מההפסדים האישיים והקולקטיביים העצומים שנגרמו להם בשואה, רבים מן הניצולים שוטטו ללא מטרה ברחבי אירופה, חסרי בית וחסרי נתינות, ביבשת שבמקומות רבים נותרה אנטישמית. אירופה, עבורם, הפכה לבית קברות עצום רדוף זיכרונות טראומטיים של יקיריהם שהם איבדו.

מבעד לכאבי השואה ולאחריה, השתקקו הניצולים לבנות מחדש את חייהם ההרוסים במולדתם העתיקה, עם שם מוכר לכל יהודי, דתי וחילוני כאחד: ארץ ישראל.

הפליטים על סיפונה של אקסודוס הגיעו מרוסיה, פולין, רומניה, גרמניה ומדינות מרכז ומזרח אירופה. רבים מהם הגיעו מרחקים ארוכים כדי להגיע לנקודת היציאה של בדרום צרפת, שממנה יצאה אקסודוס 1947 ב-10 ביולי 1947.

נאמר להם שלא לחשוף את שמם לאיש, במסמכי הנסיעה הרשמיים של כל נוסע נכללו תצלומים, אך לא שמות ו"תל אביב" נרשמה כמקום מוצאם. כל מאמץ נעשה כדי לאפשר את הגשמת חלומם לחיות בחופש.

קריאת שם הספינה "אקסודוס" היה ביטוי לנחישותם, מזכרת מהמסע ההיסטורי של אבותיהם ממצרים, מלאת אותה דבקות, תקווה ואמונה של מחר מפואר בבית הלאומי היהודי.

Driven by Hope

“The State of Israel was not established on May 15, 1948, when the official declaration was made at Tel Aviv Museum. It was born nearly a year earlier on July 18, 1947, when a battered and stricken American ship called the President Warfield, whose name was changed to Exodus, entered the port of Haifa with its loud speakers blaring the strains of “Hatikva.”

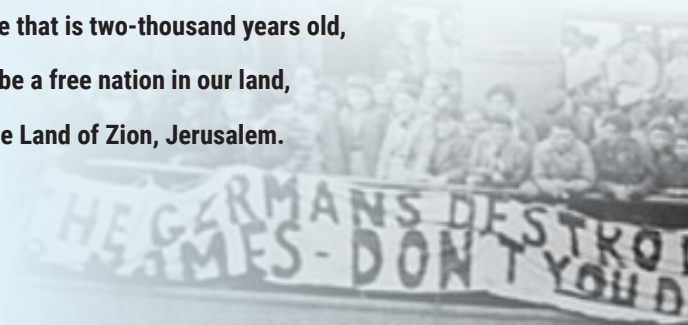
Yossi Harel, Commander of the Exodus

Aryeh Itamar, then 6 years old, recalls the first of many powerful moments, when the singing of Hatikvah echoed around him as he and his family boarded the President Warfield in France. The song accompanied the passengers as it was sung time and again as they neared their way toward the coast of Palestine, the Land of Israel.

After 7 days of travel, even as the British marines began to board the ship to force the Jews to transport ships, the blue and white flag with the Star of David was raised and the wooden planks carrying the name President Warfield were flipped over to reveal the ship's new name, Haganah Ship – Exodus 1947, and “Hatikvah” was sung over and over.

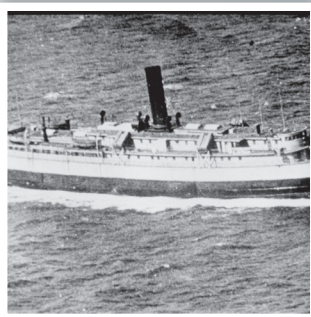
**As long as in the heart within,
The Jewish soul yearns,
And toward the eastern edges, onward,
An eye gazes toward Zion.
Our hope is not yet lost,
The hope that is two-thousand years old,
To be a free nation in our land,
The Land of Zion, Jerusalem.**

מונעים על ידי תקווה

"מדינת ישראל לא הוקמה ב-15 במאי 1948, כשהצהרה הרשמית על הקמתה התקבלה. היא נולדה כמעט שנה קודם לכן ב-18 ביולי 1947, כאשר ספינה אמריקנית מוכה וחבוטה שנקראה "הנשיא וורפילד" וששמה שונה ל"אקסודוס", נכנסה לנמל חיפה עם הרמקולים שהשמיעו את מנגינת "התקווה"

יוסי הראל, מפקד אקסודוס

Central Zionist Archives

אריה איתמר, אז בן שש, נזכר ברגעים חזקים רבים, כאשר שירת התקווה הדהדה סביבו כאשר הוא ומשפחתו עלו על הספינה "הנשיא וורפילד" בצרפת. השיר ליווה את הנוסעים כאילו ששרו אותו שוב ושוב עד אשר התקרבו אל חופי פלשתיין היא ארץ ישראל.

לאחר 7 ימי נסיעה, גם כשחיילים הבריטיים החלו לעלות על הספינה כדי לאלץ את היהודים לעבור בין הספינות, הועלה הדגל הכחול-לבן עם מגן דוד, וקרשי העץ שנשאו את השם "הנשיא וורפילד" נזרקו וחשפו את השם החדש של הספינה, אוניית ההגנה - אקסודוס 1947 ושירת ה"התקווה" נשמעה שוב ושוב.

כל עוד בִּלְבָב פְּנִימָה

נִפְּשׁ יְהוּדֵי הוֹמִיָּה,

וּלְפָאֲתֵי מִזְרַח, קְדִימָה,

עֵין לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה,

עוֹד לֹא אָבְדָה תְּקוּמָתָנוּ,

הַתְּקוּהָ בֵּת שְׁנוֹת אֲלֵפִים,

לְהִיּוֹת עִם חֶפְשִׁי בְּאַרְצָנוּ,

אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

ED OUR FAMILIES
ESTROY OUR HOPES

"The name Exodus was displayed with pride, and all of us on board knew our destiny was about to be fulfilled."

Itzik B.

Everyone on board shared the same passion with which that song had been written so many years earlier by Jews who perpetually dreamed of a return to our ancient homeland.

"We managed to put up with the difficulties only because we knew that we would have to cope with the situation only for a matter of two or three days and our good mood and high spirits helped to keep us going. What magical power there is in the words 'Land of Israel' and in the blue and white flag, that we are so ready to fight for to the last, without hesitation, refusing to accept or consider any reasonable estimate of the obvious results of the imminent confrontation between these unequal forces. We, who during the war years, had struggled with seemingly supernatural powers just to remain alive, stood now, ready to sacrifice ourselves for the sake of our sovereignty over a land which did not yet exist and on whose ground we had not yet trodden..."

Dov Freiburg

Even when their hopes of disembarking on the shores of their homeland were dashed by the attack of the British warships, their determination remained steadfast, buoyed by the support and encouragement of those who had already made their homes in Eretz Yisrael:

"I was greatly moved by the empathy of the Jews of Haifa who lit Shabbat candles in their windows facing the port. People standing on the deck broke out in the singing of Hatikva. That is something I will never forget."

David Ariel, a child aboard the Exodus 1947, now living in Ashkelon

"השם אקסודוס הוצג בגאווה, וכולנו על הסיפון ידענו שהגורל שלנו עומד להתממש."
איציק ב'

כל מי שהיה על סיפונה חלק את אותה תשוקה שבה השיר הזה נכתב שנים רבות לפני כן על ידי יהודים שחלמו תמיד על חזרתם למולדתנו העתיקה.

"הצלחנו להשלים עם הקשיים רק משום שידענו שיהיה עלינו להתמודד עם המצב רק ליומיים-שלושה ימים, ומצב הרוח הטוב והאמונה שלנו עזרו לנו להמשיך. איזה כוח קסום יש במלים 'ארץ ישראל' ובדגל כחול ולבן, שאנחנו כל כך מוכנים להיאבק עד האחרון, ללא היסוס, מסרבים לקבל או לשקול כל הערכה סבירה לתוצאות הברורות של עימות מתמשך בין הכוחות הלא שוויוניים האלה. אנחנו, שבמשך שנות המלחמה, נאבקנו בכוחות על-טבעיים כביכול רק כדי להישאר בחיים, עמדנו עכשיו, מוכנים להקריב את עצמנו למען הריבונות שלנו על ארץ שעוד לא היתה קיימת, ועל הקרקע שעדיין לא דרכנו עליה..."

דב פרייבורג

United States Holocaust Memorial Museum, courtesy of Giza Wiernik

גם כאשר תקוותיהם לרדת אל חופי מולדתם נשברו בהתקפה של ספינות מלחמה בריטיות, נחישותם נותרה איתנה, נתונה בתמיכתם ובעידודם של אלה שכבר עשו את בתיהם בארץ ישראל:

"התרגשתי מאוד מן האמפתיה של יהודי חיפה שהדליקו נרות שבת בחלונותיהם הפונים לנמל. אנשים על הסיפון פרצו בשירת התקווה. זה דבר שלעולם לא אשכח."
דוד אריאל, ילד על סיפון אקסודוס 1947, המתגורר כיום באשקלון

Strength and Resolve

"The war broke our lives in 1939, and now, seven years later, the war is still not over for us alone. How long, oh Lord, how long!"

Nina Admoni

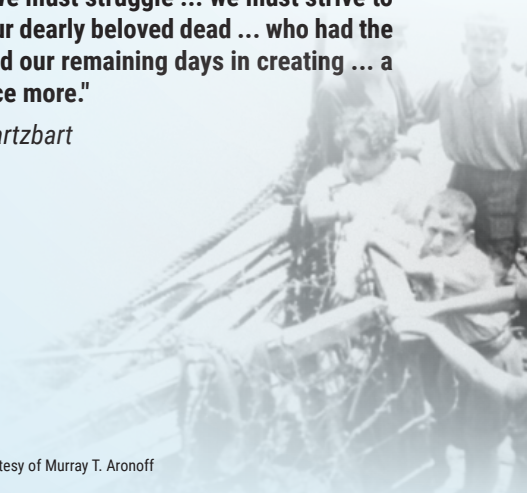
The story of the Exodus ship is one of pioneering Zionism, of harsh cruelty, of hope and resolve to fulfill our ancient dream of returning to our homeland. Few could envision the strength and courage that would be required to make this dream possible even after the defeat of Nazism and the end to the attempted annihilation of the Jewish people by Hitler, his henchmen, their collaborators and the silent bystanders around the world.

The passengers on the Exodus faced countless tribulations on their weeklong journey toward Haifa - terrible overcrowding, lack of resources, illness, fatigue, and severe hunger and thirst. Nonetheless, forced into battle by the British who controlled the borders of Mandate Palestine, they fought with every ounce of their being, unwilling to surrender, unwilling to bend to the demands of their new captors whose behavior was, in that circumstance, so reminiscent of the torment they had just recently survived.

Upon approaching the 'Promised Land', the refugees, crowding the decks of Exodus, sang the Yiddish resistance song of the partisans, "Never say that you have reached the final road." After years of persecution, murder, and dehumanization, the Jews aboard the Exodus and other Aliyah Bet ships were determined to regain their dignity by finding freedom in Palestine, in the Land of Israel.

"They used every brutality to wipe us out physically ... to still forever our hopes and aspirations, our heritage. Those of us who survive are bleeding still ... There are some among us who say it is too late now for redemption. It is true, it is impossible to bring back our dead. But those of us who remain, those who are the last remnant of our people, must once more have hope ... for the revival of all those moral, ethical and cultural values which we hold so dear, and without which the world would plunge into barbarism ... We must struggle ... we must strive to rise again. We owe that to the memory of our dearly beloved dead ... who had the same yearnings. We owe it to them to spend our remaining days in creating ... a worthy life once more."

Ignacy Schwartzbart

כוח ופתרון

"המלחמה פרצה לחיינו ב- 1939, ועכשיו, שבע שנים לאחר-מכן, המלחמה עדיין לא נגמרה עבורנו, כמה זמן, הו, אלוהים, כמה זמן".

נינה אדמוני

סיפורה של ספינת אקסודוס הוא אחד מסיפורי הציונות החלוצית, האכזריות הקשה, התקווה והנחישות להגשים את החזון העתיק לחזור למולדתנו. מעטים יכלו לדמיין את הכוח והאומץ שיידרשו כדי להפוך את החלום הזה אפשרי גם לאחר תבוסת הנאציזם והסיוס לניסיון השמדת העם היהודי על ידי היטלר, עושי דברו, משתפי הפעולה שלהם והמתבוננים הדוממים בעולם.

הנוסעים באקסודוס ניצבו בפני אינספור מצוקות. מסעם האינסופי לעבר חיפה, צפיפות נוראה, מחסור במשאבים, מחלות, עייפות ורעב וצמא. ואף-על-פי-כן, כשנכפו למלחמה על ידי הבריטים ששלטו בגבולות ארץ-ישראל, הם נלחמו בכל כוח ישותם, לא רצו להיכנע, ולא רצו להתכופף לדרישותיהם של שוביהם החדשים, שהתנהגותם הזכירה, בנסיבות אלה, את אותם ייסורים שאותם שרדו.

כשהתקרבו ל"ארץ המובטחת", צופפו הפליטים את סיפון ה"אקסודוס" ושרו את שיר ההתנגדות של הפרטיזנים ביידיש, "אל נא תאמר הינה דרכי האחרונה". לאחר שנים של רדיפות, רצח ודה-הומניזציה, היהודים על סיפונה של "אקסודוס" ועל ספינות של מבצע "עלייה ב" אחרות התעקשו להחזיר לעצמם את כבודם על ידי מציאת החופש בפלשתיין היא מדינת ישראל.

"הם השתמשו בכל אכזריות כדי למחוק אותנו פיזית ... להעלים לנצח את התקוות והשאיפות והמורשת שלנו. אלה מאתנו ששרדו עדיין מדממים ... יש בינינו שאומרים שכבר מאוחר מדי לגאולה. זה נכון, אי אפשר להחזיר את המתים שלנו. אבל אלה מאינו שנתרו, אלה שהם השרידים האחרונים של עמנו, חייבים שוב להיות בעלי תקווה ... להחיות כל אותם ערכים מוסריים, אתיים ותרבותיים שאנו מחזיקים כל כך חזק, שבלעדיהם העולם יצלול לתוך ברבריות ... אנחנו חייבים להיאבק ... אנחנו חייבים לשאוף לעלות שוב. אנו חייבים זאת לזכרם של המתים האהובים עלינו ... שהייתה להם אותה כמיהה. אנחנו חייבים את זה להם כדי לבלות את שארית ימינו ביצירת ... חיים ראויים פעם נוספת."

איגנצי שוורצברט

In a handwritten letter addressed to the British agents during the deportation, the passengers on the Exodus invoked their own humanity:

"British soldiers and officers! You are waging a battle against peaceful innocent people, whose only crime consists in that they want a home just like hundreds of peoples!

We have been dragged away with brutality from the shores of Palestine, and for about two months already we are being led on the sea, locked in . . . barbed wire, just [as] if we were dangerous criminals[.] Now you want [to] get us off with force in Hamburg back to our enemies, back to the murder [of] people, [who] wanted to annihilate the world, and bestially destroyed our parents and children and exterminated more than a third of our people. You are sending us back to pains, sufferings and downfall!!! British soldiers and officers! Today you are compelled to do the same thing the Germans did before, against whom you fought so heroically! Put no shame on your glorious tradition of fight[ing] against fascism. Put yourselves on the sides of the victims of Hitlerism!

Allow us to go home so that once and for all we will be able to live as a free people!

No force in the world will destroy our will to live!

Until our last breath we will always aim for Palestine!

Our spirit is always strong and invincible!

We are the rightful!

Ours is the future!"

Dvora, Exodus 1947

In spite of their pleas, exhausted from both the sea journey as well as the battle on board the Exodus, all 4515 passengers were transferred, like cattle, to three freighters converted into caged prison ships – the Empire Rival, the Ocean Vigor and the Runnymede Park - to be sent back to mainland Europe. For nearly three months, these desperate Holocaust survivors chose to live in a floating jail in an attempt to avoid being returned to the European graveyards they had just fled.

"On Sunday, when I was already on the deportation ship 'Empire Rival,' I was informed that we were being exiled to France. The disappointment was very great and we made the decision: I, a Jew expelled from the Land of Israel, am not prepared to disembark from this ship except in Eretz Israel."

David Ariel

במכתב בכתב יד, שהופנה אל החיילים הבריטיים בעת הגירוש, ניסו הנוסעים על ה"אקסודוס" לעורר את נושא האנושיות:

"חיילים וקצינים בריטים! אתם מנהלים מלחמה נגד אנשים חפים מפשע, שהפשע היחיד שלהם הוא בכך שהם רוצים בית בדיוק כמו מאות אחרים!

נגרנו באכזריות מחופי פלסטין, וכחודשיים כבר מובלים אותנו לים, נעולים... תיל דוקרני, כאילו היינו פושעים מסוכנים [...] עכשיו אתם רוצה להחזיר אותנו בכוח להמבורג בחזרה לאויבינו, בחזרה לרוצחי (אנשים) שרצו להשמיד את העולם, ורצחו את הורינו ואת ילדינו והשמידו יותר משליש מבני עמנו. אתם שולחים אותנו חזרה ומפילים אותנו לכאבים וסבל ה !!! חיילים וקצינים בריטים! היום אתם נאלצים לעשות את אותו הדבר שהגרמנים עשו לנו בעבר, נגד מי שנלחמו בגבורה כזאת! אל תתביישו במסורת המפוארת שלכם להילחם נגד הפשיזם. היו לצידם של קורבנות ההיטלרזים!

WE HAVE BEEN DRAGGED AWAY, WITH BRUTALITY, FROM THE SHORES OF PALESTINE, AND, FOR ABOUT, TWO MONTHS ALREADY WE ARE BEING LED ON THE SER, LOCKED, IN BEE BARBED WIRE, JUST IF WE WERE DANGEROUS, CRIMINALS! NOW YOU WANT GET US OFF WITH FORCE IN HAMBURG, BACK TO OUR ENEMIES, BACK TO THE MURDER, & ROBBERY, WHICH WANTED TO ANNILATE THE WORLD, AND BESTIALLY ... DESTROYED OUR PARENTS AND CHILDREN AND ESTABLISHING MORE THAN A THIRD OF OUR PEOPLE. YOU ARE SENDING US BACK TO PAINS, SUFFERINGS AND DOWNFALL !!!

BRITISH SOLDIERS AND OFFICERS !

TO DAY YOU ARE COMPELLED TO DO THE SAME THING, THE GERMANS DID BEFORE, AGAINST WHOM YOU FIGHT SO HEROICALLY !

PUT NO SHAME ON YOUR GLORIOUS TRADITION OF FIGHT AGAIN FASCISM, PUT YOURSELVES ON THE SIDE OF THE VICTIMS OF HITLERISM ! ALLOW US TO GO HOME, SO THAT WE CAN TELL WE WILL BE ABLE TO LIVE AS FREE PEOPLE !

NO FORCE IN THE WORLD CAN DESTROY OUR WILL TO LIVE ! UNTIL OUR LAST BREATH WE WILL ALWAYS FIGHT FOR PALESTINE ! OUR SPIRIT IS ALWAYS STRONG AND INVINCIBLE ! WE ARE THE RIGHTFUL ! OURS IS THE FUTURE !

הרשו לנו ללכת הביתה, כך שפעם אחת ולתמיד נוכל לחיות כאנשים חופשיים!

שום כוח בעולם לא יהרוס את הרצון שלנו לחיות! עד נשימתנו האחרונה אנחנו תמיד נמשיך לפלשתינה!

הרוח שלנו תמיד חזקה ובלתי מנוצחת!

אנחנו צודקים!

"שלנו הוא העתיד!"

דבורה, אקסודוס 1947

על אף תחנוניהם, מותשים הן מהמסע בים והן מהקרב על סיפון אקסודוס, הועברו כל 1515 הנוסעים, כמו בקר, לשלוש משחתות שהוסבו לאוניות מכלאה: the Empire Rival, the Ocean Vigor and the Runnymede Park אירופה. במשך קרוב לשלושה חודשים, בחרו ניצולי שואה נואשים אלה לחיות בכלא הצף בניסיון להימנע מהנסיון להחזירם לבתי הקברות האירופיים שברחו זה עתה.

"ביום ראשון, כשהייתי כבר על ספינת הגירוש "Empire Rival", נאמר לי שמגלים אותנו, לצרפת. האכזבה הייתה גדולה מאוד והגענו להחלטה: אני, יהודי שגורש מארץ ישראל, לא מוכן לרדת מאנייה זו אלא בארץ ישראל."

דוד אריאל

Impacting World Opinion

"The voyage of the Exodus left the deepest impression on public consciousness, quickly becoming a beacon for Zionism and a symbol to all that neither guns, cannons, nor warships could stand in the way of the human need for a home."

Yossi Harel

A narrative of a collective yearning, courage and determination, the episode of Exodus 1947 acquired an immediate "face" through the images of famed photographer Ruth Gruber, and, decades later, through the testimonies of survivors.

United States Holocaust Memorial Museum,
courtesy of Murray T. Aronoff

Documenting the harrowing voyage of the ship, capturing the history, the reality, and the humanity of its passengers with each frame, Gruber's images were sent to thousands of newspapers and magazines around the world, radically transforming attitudes toward the plight of Jewish refugees and Holocaust survivors after the war. Telling the story from the point of view of those caught in the middle of one of the great diplomatic crises of the century shifted world opinion significantly, arousing increased sympathy for the Zionist cause among Jews and non-Jews alike.

The Exodus was a turning point in world interest in the survivors of the Holocaust and their need for a Homeland. One and a half years after the liberation of the concentration camps, you still had survivors being treated as they were during war.

"Slowly, despite everything, the story seeped into the conscience of people all over the world. The saved remnants of Israel, a small band, bold, brave and strong as reinforced concrete tempered by a thousand trials."

David Wolpe

משפיעים על דעת העולם

"המסע של "אקסודוס" הותיר את הרושם העמוק ביותר על התודעה הציבורית, והפך במהרה למשואה לציונות וסמל לכך שרובים, תותחים, או ספינות המלחמה לא יכלו לעמוד בדרכו של הצורך האנושי לבית."

יוסי הראל

נרטיב של געגועים, אומץ ונחישות קולקטיבית, פרשת אקסודוס 1947 רכשה "פנים" מיידיות באמצעות תמונותיה הצלמת המפורסמת רות גרובר, ולאחר עשרות שנים, דרך עדויותיהם של ניצולים.

תיעוד המסע המצמרר של הספינה, תוך מבט על ההיסטוריה, המציאות והאנושיות של נוסעיה בכל זווית צילום, תמונותיה של גרובר נשלחו לאלפי עיתונים וכתבי עת ברחבי העולם, ששינו באופן קיצוני עמדות כלפי מצוקתם של פליטים יהודים ושל ניצולי שואה לאחר המלחמה. תיעוד הסיפור מנקודת מבטם של אלה שנתפסו באמצע אחד המשברים הדיפלומטיים הגדולים של המאה שינה את דעת הקהל העולמית באופן משמעותי, ועורר אהדה מוגברת לעם הציוני בקרב יהודים ולא יהודים כאחד.

United States Holocaust Memorial Museum,
courtesy of Bernard Marks

אקסודוס היתה נקודת מפנה בעניין העולמי בניצולי השואה ובצורכם במולדת. שנה וחצי לאחר שחרור מחנות הריכוז, עדיין קיימים היו הניצולים שאליהם התייחסו כאילו עדיין היו במלחמה.

"לאט לאט, למרות הכל, הסיפור חילחל לתוך המצפון של אנשים בכל רחבי העולם. שרידי ישראל שנשארו כלהקה קטנה, אמיצה וחזקה כמו בטון מזוין שהותז על ידי אלפי ניסויים."

דוד וולפה

Underground radio operators broadcast every detail of the tragic circumstances faced by the Exodus passengers. While a horrified world audience listened, soldiers dragged refugees off the ship. Displaced persons in camps all over Europe protested vociferously and staged hunger strikes when they heard the news. Large protests erupted on both sides of the Atlantic. In Washington, Jews raised their voices in protest. Local rabbis and youth movement teens marched on the British embassy shouting “Let my people go!”

As a result of the support for the passengers garnered around the world, the journey of the Exodus has been documented in historical sources and in popular culture as a key catalyst leading up to the end of British rule in Palestine and the creation of Israel. The United Nations Special Committee on Palestine was at that time formulating its recommendation on what to do with the territory, and the deluge of news reports on the Exodus helped create sympathy for the Jews and contributed to the recommendation UNSCOP eventually made to partition the land and create a Jewish state. The ensuing embarrassment for Britain also played a significant role in the diplomatic swing of sympathy toward the Jews and the eventual recognition of a Jewish state in 1948. There is no denying, then, that while the refugees did not succeed in fulfilling their immediate aim of reaching Palestine, they contributed immeasurably to the achievement of the grander goal of bringing about the establishment of the Jewish state.

“We won! The world heard our cry, the cry of refugees of the Holocaust, and saw how we stood strong. The United Nations recognized our right to establish the State, with the help of the Rock of Israel. We merited having taken an active part in our nation’s struggle, together with those who were already in the Land. We thank the organizations that aided us, and all those who stood by our side during our struggle.”

מפעילי רדיו תת-קרקעיים משדרים כל פרט מהנסיבות הטראגיות שעומדות בפני נוסעי אקסודוס. בעוד הקהל העולמי מזועזע הקשיב, חיילים גררו פליטים מהאונייה. עקורים במחנות ברחבי אירופה מחו בקולניות וביצעו שביתות רעב כאשר שמעו את החדשות. מחאות גדולות פרצו משני עברי האוקיינוס האטלנטי. בוושינגטון הרימו היהודים את קולם במחאה. רבנים מקומיים וחניכי תנועות נוער צעדו אל השגרירות הבריטית וצעקו "שלח את עמי!"

כתוצאה מהתמיכה שהנוסעים צברו ברחבי העולם, תועד מסע האקסודוס במקורות היסטוריים ובתרבות הפופולרית כזרז מרכזי שהמוביל עד סיום השלטון הבריטי בארץ-

ישראל והקמת מדינת ישראל. הוועדה המיוחדת של האומות המאוחדות בנושא פלשתינה דאגה באותה תקופה לגבש את המלצתה על מה לעשות עם הגבולות, ומבול החדשות על "אקסודוס" סייע ביצירת אהדה ליהודים ותרם להמלצה שהגיש אונסקו בסופו של דבר לחלוקת הארץ והקמת מדינה יהודית. למבוכה הגדולה בה נמצאה בריטניה היה גם תפקיד משמעותי בהתנדנדות הדיפלומטית כלפי היהודים ובהכרה של מדינה יהודית ב-1948. אין להכחיש, אם כן, כי בעוד שהפליטים לא הצליחו להגשים את מטרתם המיידית להגיע לפלשתינה, הם תרמו לאין שיעור להשגת המטרה הגדולה יותר: להביא את הקמת המדינה היהודית.

"ניצחנו! העולם שמע את זעקתנו, את זעקתם של פליטי השואה, וראה איך אנחנו עומדים חזק. האו"ם הכיר בזכותנו להקים את המדינה. זכינו לקחת חלק פעיל במאבק של עמנו, יחד עם אלה שכבר היו בארץ. אנו מודים לארגונים שעזרו לנו ולכל מי שעמד לצידנו במהלך המאבק שלנו."

People, Peoplehood and Jewish Unity

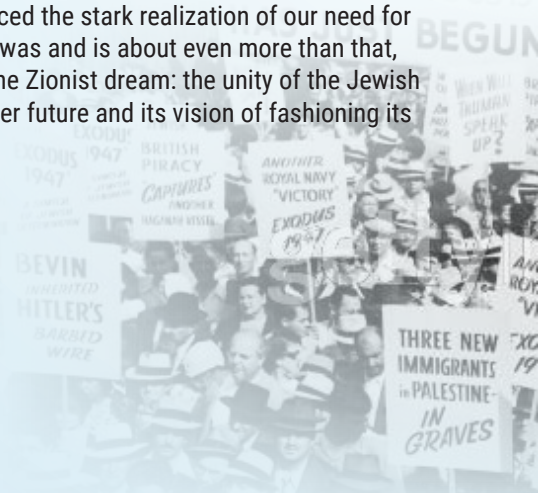
The story of the Exodus 1947 is in many ways the story of the Jewish People - endless migrations rife with struggles and sacrifices, tests of faith and endurance, and a determination to outlast even the most challenging of circumstances.

Even before it gained world attention, the campaign of clandestine immigration known as Aliyah Bet organized to save survivors of the Holocaust and assist them in building a new life in our ancestral home galvanized Zionist supporters around the world. Jews throughout the Diaspora worked together with the Jewish Agency and the Haganah to recruit the funds, ships, and manpower necessary to enable the immigration ships bringing survivors of the Holocaust to their rightful home in Palestine. Their support was vital and demonstrated the common will and joint responsibility felt by both the Jewish and non-Jewish communities around the world who could not accept that one and a half years after the liberation of the concentration camps, survivors were still being treated as they were during the war - as stateless, unwelcome “pariahs” whose destiny was being shaped by outside forces embroiled in the political battles between governments and peoples.

“It is no surprise that many Americans sympathized with the Jewish immigration struggle, given its strong parallels to American history. Refugees from persecution were trying to build a country based on liberty and equality, only to be blocked. The important role of American volunteers on the Exodus is a reminder that the struggle to establish Israel was supported by a broad coalition of Americans of all faiths – and that support for Jewish statehood continues among Americans to this day.”

Rafael Medoff

There is a certain pride in knowing that there were Americans and fellow Diaspora Jews on board, as well as non-Jews such as Reverend Grauer whose proclamations to the world helped awaken interest in the heroic struggle for the creation of a Jewish state. These volunteers and the supporters in each country embody the spirit that brought Jews from around the world together as we faced the stark realization of our need for a safe haven. But Exodus 1947, then and now, was and is about even more than that, for the episode encapsulates the essence of the Zionist dream: the unity of the Jewish people, its common destiny, its hope for a better future and its vision of fashioning its national home as an exemplary society.

עם, עמיות ואחדות יהודית

סיפורה של "אקסודוס 1947" הוא במובנים רבים סיפורו של העם היהודי - הגירה אינסופית, מאבקים וקורבנות, מבחני אמונה וסיבולת, ונחישות להאריך ימים אפילו את בנסיבות המאתגרות ביותר.

עוד לפני שזכתה לתשומת לב עולמית, העלייה הבלתי לגאלית שאורגנה ע"י ארגון ה"עלייה ב'", ארגון שנועד להציל ניצולי שואה ולסייע להם בבניית חיים חדשים בבית אבותיהם, גייס תומכים ציונים ברחבי העולם. יהודים בגולה פעלו יחד עם הסוכנות היהודית וה"הגנה" כדי לגייס את הכספים, האוניות וכוח האדם הדרושים כדי לאפשר לאוניות ההגירה להביא ניצולי שואה לביתם החוקי בארץ-ישראל. תמיכתם הייתה חיונית והדגימה את הרצון המשותף והאחריות המשותפת של הקהילות היהודיות והלא-יהודיות בעולם, שלא יכלו לקבל את העובדה כי שנה וחצי לאחר שחרור מחנות הריכוז, היחס לניצולים היה כמו במהלך המלחמה - כפיראטים חסרי מדינה, לא-רצויים, שגורלם עוצב על ידי כוחות חיצוניים המעורבים במאבקים הפוליטיים בין ממשלות ועמים.

"אין זה מפתיע כי אמריקנים רבים מזדהים עם מאבק ההגירה היהודית, בהתחשב למקבילות החזקה להיסטוריה האמריקנית. פליטים מרדיפות ניסו לבנות מדינה המבוססת על חירות ושוויון אך להיחסם. התפקיד החשוב של מתנדבים אמריקאים באקסודוס 1947 הוא תזכורת לכך שהמאבק להקים את ישראל נתמך על ידי קואליציה רחבה של אמריקאים מכל הזרמים, וכי התמיכה במדינה יהודית נמשכת גם בקרב האמריקאים עד עצם היום הזה."

רפאל מדוף

יש גאווה מסוימת בידיעה שלנושא היו מגויסים אזרחים אמריקאים ויהודים בתפוצות, כמו גם לא-יהודים כדוגמת הכומר גראואר, שהכרזותיו לעולם עזרו לעורר עניין במאבק ההרואי על הקמתה של מדינה יהודית. מתנדבים אלה והתומכים בכל מדינה מגלמים את הרוח שהביאו יהודים מכל רחבי העולם יחד, כאשר עמדו מול ההבנה המובהקת של הצורך במקלט בטוח. סיפור "אקסודוס 1947", אז והיום, היה יותר מכך, שכן הוא מתמצת את מהותו של החלום הציוני: אחדות העם היהודי, גורלו המשותף, תקוותו לעתיד טוב יותר וחזונו לעיצוב ביתו הלאומי כחברה למופת.

Zionism and the Diaspora

The Jewish survivors of the Holocaust leaving Europe for Palestine will forever remain a symbol of our Jewish people's longing for sovereignty that ultimately resulted in Israel's independence. Now, dedicated on the 70th anniversary of the Exodus in the 120th year since the First Zionist Congress, there stands a memorial to Exodus 1947 at the Haifa Port, overlooking the very waters where the passengers aboard the ship were seized and denied the freedom promised by Balfour, San Remo, and the United Nations.

The Zionist ethos and the pioneering spirit would not have been able to prevail without the fearless heroes, the passionate leaders, the inspired dreamers and the fervent believers who are no longer with us, but whose legacy we are determined to preserve.

Continuing the responsibility we inherit from those who fought valiantly for the creation of our Jewish State, remembering the Exodus encourages us towards a renewed commitment to Zionism that will inspire the next generation.

We do so by our commemoration of Jewish heroes, like Captain Ike Aharonovitz, Commander Yossi Harel, First Mate Bill Bernstein who was killed by the British while defending the wheelhouse, the selfless volunteers and the valiant passengers aboard the Exodus. Their testimonies shed light on the intricacies of the experience that so significantly impacted the world's recognition of the rights of the Jewish people to a safe haven and a national home in their ancestral homeland.

The People of Israel have given us so much. They instill in us pride at their achievements against the odds and defend the Jewish homeland. They are counting on us to defend them, especially as they continue to repel enemies still obsessed with their destruction.

Let us be positively proactive and stand united for Israel to push Zionism Forward. There must be no doubt that in the United States and every country throughout the world, Jews continue to resound a passionate commitment to "Am Yisrael Chai!" just as we did when we rallied in support of the Jews on the Exodus, Soviet Jewry, Operations Solomon and Magic Carpet, and our continued fight for our right to live free in our homeland.

It is up to us to protect the memory of the Exodus and every achievement of our people, and carry on the legacy for future generations.

Richard D. Heideman, President

הציונות והתפוצות

הניצולים היהודים שעזבו את אירופה לארץ ישראל, יישארו לנצח כסמל לערגתו של העם היהודי לריבונות, שהביאה בסופו של דבר לעצמאותה של ישראל. כעת, ביום השנה ה-70 לאקסודוס, בשנת ה-120 לקונגרס הציוני הראשון, ניצבת אנדרטה להנצחת אקסודוס 1947 בנמל חיפה, המשקיפה על פני המים, בהם נתפסו נוסעי הספינה ונמנעה מהם החירות שהובטחה על ידי בלפור, סן רמו והאומות המאוחדות.

האתוס הציוני והרוח החלוצית לא יכלו להתקיים ללא הגיבורים האמיצים, המנהיגים הנחושים, החולמים מלאי-ההשראה והמאמינים הנלהבים שכבר אינם עמנו, אך מורשתם תישמר לעד.

באחריותנו להנחיל גבורת הלוחמים באומץ לב על הקמת מדינה יהודית, לזכור את אקסודוס כמחויבות מחודשת לציונות שתשפיע על הדור הבא.

הנצחת הגיבורים היהודים, כמו רב-החובל אייק אהרונוביץ', מפקד הספינה יוסי הראל, הקצין הראשון ביל ברנשטיין, שנהרג על ידי הבריטים בעת מתקפה על הספינה, המתנדבים האמיצים ונוסעי אקסודוס הנחושים. עדויותיהם שופכות אור על מורכבות האירוע שהשפיע בצורה כה דרמטית על הכרת העולם בזכויותיו של העם היהודי, למקום מבטחים ולבית לאומי במולדת אבותיו.

עם ישראל מעניק לנו גאווה על הישגיו המשמעותיים כנגד כל הסיכויים ועל יכולתו להגן על המולדת היהודית. העם בוטח בתיכוננו, במיוחד כאשר הוא ממשיך להדוף אויבים הרוצים בהשמדתנו.

הבה ננקוט יוזמה חיובית, נעמוד מאוחדים למען ישראל ונקדם את הציונות. אין ספק שבארצות הברית וברחבי העולם, יהודים ימשיכו להפגין מחויבות נלהבת ל"עם ישראל חי", כפי שתמכנו ביהודי אקסודוס, ביהדות ברית המועצות, במבצע שלמה ובמרבד הקסמים, ועל מאבקנו המתמשך לחיות חופשיים במולדתנו.

בידינו לשמר את זיכרון סיפור הנחישות של נוסעי ספינת אקסודוס, את הישגיו של העם היהודי והנחלת המורשת הציונית לדורות הבאים.

ריצ'רד ד. היידמן, נשיא

From Memory to Meaning

As the event moves further into the past, it is incumbent upon us to protect the experiences, the passion, and the legacy of this monumental event for future generations to learn. What remains today is a magnificent scale model of the Exodus, gleaming white and beautiful, in a storage room of the Maryland Jewish Museum in Baltimore along with the original bell of the ship. An interpretive marker to the Exodus sits prominently at Baltimore's Inner Harbor for thousands to see daily. And now, a proper memorial stands at the Haifa Port in Israel where people can view it before they set sail or return to Israel on the very coast where the passengers of the Exodus dreamt of setting foot.

"If Herzl is important to Israel alone, Israel will be alone. So it is with the Exodus. If the Exodus is important to Israel alone, Israel will be alone. The Exodus is too important a story to let simply slip beneath the waves. It symbolizes world and Diaspora understanding of Israel."

Jerry Klinger, President, Jewish American Society for Historical Preservation, initiator of the Exodus Memorial at the Haifa Port

Beyond memorials, it is the transmission of memory - of the human experience and the events surrounding it - that will carry the legacy of the Exodus to every generation. dreamt of setting foot.

Now is the time to connect the next generation with the story of the Exodus and its significance as a step toward statehood. The sympathy aroused by the realities of the Holocaust ignited a global recognition of our need for a safe haven, our right to return home, to build new lives, and live free in our ancestral home.

Just as we inherit the memories of the Shoah, so too, must we learn from and transmit the legacy of the Exodus as a part of their story. We must know the facts, and understand the circumstances. We must teach of the passion which drove the volunteers, passengers and fighters to endure endless struggles toward the fulfillment of our ancestral dream. We must inherit their determination and imbue tomorrow's youth with a shared commitment toward the continuation of our nationalist vision - to protect our land, our history, our heritage, our memory, our peoplehood, our freedom in our Jewish sovereign state.

Together we can ensure that Israel is indeed Forever.

Dr. Elana Heideman, Executive Director

The logo for The Israel Forever Foundation, featuring the words "THE Israel Forever" in a serif font with "FOUNDATION" in a smaller sans-serif font below it.

מזיכרון למשמעות

ככל שהזמן חולף, מחובתנו לשמר את הסיפור המיוחד, הלהט והמורשת של אירוע עוצמתי זה ללימוד הדור הצעיר. מה שנותר כיום הוא מודל בקנה-מידה מרשים של אקסודוס, בוהק ויפהפה, בחדר האחסון במוזיאון היהודי של מרילנד, הנמצא בבולטימור יחד עם פעמון הספינה המקורי. עדות בולטת נוספת לאקסודוס קיימת בנמל הפנימי של בולטימור ואלפים יכולים לצפות בה מדי יום. ועתה בנמל חיפה, הוקם אתר הנצחה ראוי על חוף הים בו יבקרו אנשים בטרם הפלגה או בשובם לארץ, מקום בו חלמו נוסעי אקסודוס להניח רגל.

"אם חזון הרצל חשוב לישראל בלבד, ישראל תהיה לבד. כך גם עם אקסודוס. אם אקסודוס חשוב לישראל בלבד, ישראל תהיה לבד. אקסודוס הוא סיפור חשוב מ כדי לתת לו לחמוק בשקט. הוא מסמל את ההבנה מצד העולם והתפוצות כלפי ישראל."

*ג'רי קלינגר, נשיא האגודה היהודית-אמריקאית לשימור היסטורי,
יוזם אנדרטת אקסודוס בנמל חיפה*

מעבר לאנדרטות, זהו שימור הזיכרון של החוויה האנושית והאירועים המקיפים אותה, אשר יישאו את מורשת אקסודוס הלאה.

זהו הזמן לחבר את הדור הבא עם הסיפור ההיסטורי של אקסודוס ומשמעותו הייחודית כאירוע מכונן במאבק להקמת מדינה יהודית. ההכרה בלקחי השואה, הביאה להסכמה גלובאלית בצורך שלנו במקלט בטוח, בזכותנו לשוב הביתה, לבנות חיים חדשים וחירות במולדת אבותינו.

בדיוק כפי שאנו מורשים את זיכרון השואה, כך עלינו ללמוד וללמד את מורשת אקסודוס כחלק מהסיפור ההיסטורי. עלינו להכיר את העובדות ולהבין את הנסיבות. עלינו ללמד את השאיפה שהניעה את המתנדבים, הנוסעים והלוחמים שנאלצו לסבול מאבק ממושך בדרך להגשמת חלום אבותינו. מחובתנו להפנים את נחישותם ולהטמיע בקרב הדור הצעיר מחויבות משותפת להמשך החזון הלאומי שלנו: להגן על אדמתנו, על ההיסטוריה, על המורשת, על הזיכרון, על עמנו לחיות בחירות במדינה יהודית ריבונית.

יחד נבטיח את נצחיות מדינת ישראל.

ד"ר אלנה היידמן, מנכ"לית

EXODUS 1947 TOMORROW

As we celebrate 120 years since the First Zionist Congress and mark the 70th anniversary of Exodus 1947, let us pay tribute to its passengers and crew by carrying into the future their story of courage, hope, determination and connection to their ancestral homeland.

A DREAM PASSED FROM GENERATION TO GENERATION

A BOND PRONOUNCED IN PRAYER

A VISION THAT INSPIRES

A DESTINY SHARED

A HISTORY REMEMBERED

A LEGACY PRESERVED

The Exodus Memorial Project was made possible through the initiative and generosity of the

Jewish American Society for Historic Preservation

Jerry Klinger, President

and with the cooperation of

The Jewish Agency for Israel

Dr. David Breakstone, Deputy Chairman

Eli Carmeli

Rachel Albeg

Orli Zuckerman

Haifa Port

Mendi Zaltzman, CEO

The Jerusalem Municipality

Benny Katz, Department for Community Relations and IDF Liaison

Sam Philipe

Memorial Sculptor

The Israel Forever Foundation

Dr. Elana Yael Heideman, Executive Director

Judi Felber

Chana Schiffmiller, Graphic Designer

The Family of Exodus 1947 Survivors

אקסודוס 1947 מחר

עת אנו חוגגים 120 שנה לקונגרס הציוני הראשון ומציינים 70 שנה לציון "אקסודוס 1947", חשוב שנחלוק כבוד לנוסעי הספינה והצוות ע"י הנצחת סיפור האומץ, התקווה והחיבור לארץ האבות גם בעתיד.

חלום שעבר מדור לדור
קשר המודגש בתפילה
החזון המחייב
יעד משותף
ההיסטוריה תזכור
המורשת תישמר

הפרויקט לציון 70 שנה - אקסודוס 1947 ביוזמת ובתמיכת :

האגודה יהודית אמריקאית לשימור היסטוריה

ג'רי קלינגר, נשיא

בשיתוף עם

הסוכנות היהודית לארץ ישראל

ד"ר דוד בריקסטון, סגן יו"ר ההנהלה

אלי כרמלי קרת

רחל אלבג

אורלי צוקרמן

חברת נמל חיפה

מנדי זלצמן

עיריית ירושלים

בני כץ, מחלקה לקשרי קהילה וצה"ל

סם פיליפ

אומן הפסל לציון אקסודוס 1947

The Israel Forever Foundation

ד"ר אילנה יעל היידמן, מנכ"לית

ג'ודי פלבר

חנה שיפמילר, מעצבת גרפית

עמותת מורשת הבריחה

JOURNEY TO STATEHOOD: EXODUS 1947

הצטרפו להנצחת אקסודוס 1947
היום, מחר ולעולם

Join us in continuing the commemoration of the Exodus 1947.

TODAY, TOMORROW AND FOREVER

www.israelforever.org

Produced by

The Israel Forever Foundation and The Jewish Agency for Israel